

Український сезон у Франції

Але не тільки технічний прогрес і цифровий інструментарій диктують зміни в еволюції аудіовізуального мистецтва. Світові тенденції в постійних пошуках та змінах форм і способів творення системи виразності. Недарма Френсіс Форд Коппола свої роздуми та експерименти описав у книзі з красномовною назвою «Живе кіно і техніка його виробництва»⁴. Про побудову та змістовну функцію однієї з головних одиниць кадру за час існування кінематографа написано безліч кінознавчих дослідницьких трактатів. Авторський погляд Копполи і тенденції з використанням сучасних технологій чи не обов'язковий елемент, на якому будується базис теоретичних основ кінорежисерського фаху. Тож семінарський формат засвоєння чи не доречніший, бо самостійний пошук і використання студентом ілюстративних матеріалів найкраще працюють на результат. І тут критично важливим має бути «зворотній зв'язок», корекція та оцінювання якості відбору екранних прикладів-ілюстрацій теоретичних викладок. Це «зона відповідальності» викладача, бо в мізках нейронної мережі кожного студента закладаються «правильні категорії професійної якості».

До речі, для пошукувачів кандидатських ступенів факультетів візуальних досліджень Гарвардського університету (The Department of Visual and Environmental Studies) існує список для обов'язкового перегляду біля 800 (!) фільмів, укладених у кілька розділів: ігрові, документальні, анімаційні, експериментальні, андеграундні. Але основний розділ (понад 500 стрічок) це основні фільми з історії світового кіно і найкращі жанрові стрічки Голлівуду. «Знімаю капелюха» це один з яскравих проявів справжнього патріотизму американців! Бажано б і нам створити власну добірку для наших студентів з урахуванням історії вітчизняного кіно (цікава перспективна міжкафедральна робота для нашого Інституту екранних мистецтв).

Кінорежисура динамічна професія, опанування якою завжди було суголосне технологічному розвитку аудіовізуального виробництва. У ХХІ столітті цифровізація докорінно змінила виробничий процес кіно, а разом із ним і методи викладання кінорежисури. Українська кіноосвіта потребує переосмислення, оновлення матеріальних та програмно-навчальних ресурсів, відповідного обладнання і нових освітніх програм, а творча майстерня залишається унікальною формою передачі професійних умінь, оскільки ґрунтується на індивідуальній взаємодії та розвитку авторського мислення.

У Франції 1 грудня 2025 року розпочався Український сезон найбільша програма двостороннього культурного співробітництва між країнами. Протягом чотирьох місяців французи відкриватимуть для себе українське кіно, музику, літературу, візуальне та театральне мистецтво. «Від самого початку ми замислювали його не просто як програму подій для столиці Парижа. Зараз ми використовуємо зв'язки, які вже існують між українськими та французькими містами-побратимами. Це, наприклад, Харків – Ліль, Київ – Тулуза, Одеса – Марсель», зазначив гендиректор Українського інституту Володимир Шейко. За його словами, влада французьких міст охоче надає майданчики та співфінансування для проєктів, оскільки хоче бачити якомога більше українського мистецтва у себе. Серед міст, що приймають заходи Українського сезону, – Ліон, Марсель, Тулуза, Ренн, Нант, Страсбург.

У Ліллі програма охоплює харківську школу фотографії, харківський Незалежний театр і харківське візуальне мистецтво. А ще буде представлена картина Іллі Репіна «Запорожці пишуть листа турецькому султану» (одна з двох її версій зберігається в музеї Харкова). Це буде привід поговорити з французами про українське походження Репіна, залучити його в поле української культури, розповісти про апропріацію Росією українських митців.

Український інститут спільно з партнерами поширює спеціальний деколонізаційний гід для музеїв, який розповідає, як працювати зі спірною або спільною художньою спадщиною, як маркувати, досліджувати, комунікувати та популяризувати мистецтво з України, чия культура залишалася в тіні імперії.

Серед подій культурного сезону – спеціальні вечори, присвячені великому кінорежисеру ХХ століття Олександру Довженку. У знаменитій паризькій Кінематеці відбудеться ретроспектива його фільмів.

(За матеріалами Укрінформу)

Невидимий тягар війни

Фільм «The Tender Ones Will Triumph» чилійського режисера Франциско Бассіньяна розповідь про те, що переживає багато українців. Головна героїня, родом з Макіївки, живе у Кракові. Вона разом з родиною покинула рідне місто в 2014 році, коли воно було окуповане російськими агресорами. Нині вона, проживаючи у Кракові, бачить страшні новини про окупацію українських міст, вибухи, смерть. Вона переживає, але має продовжувати жити – працювати, платити за житло, бути соціально активною. На думку режисера, стрічка особливо важлива для Південної Америки, де роками працювала антиукраїнська пропаганда – вона захопила все. Людям, які там живуть, складніше розуміти, хто є хто і де правда.

4 Левчук Т.В., Илльашенко В.В. (1981) Кинорежиссура. Киев, Мистецтво. 242 с. Горпенко, В. (2000) Архітектоніка фільму: Режисерські засоби і способи формування структури екранного видовища: в 5 т. Київ, ДІТМ. Ілленко, Ю. (1999) Парадигма кіно. Наукове видання. Київ, Абрис, 414 с. Кісін, В. (1998) Режисура як мистецтво та професія. Навчальне видання. Київ, Науково-освітній центр «АЕЛС-технологія», 104 с.